

Code bygg for et godt samfunn

Revisjon av byggevareforordningen

Informasjonsmøte for bransjen

22.04.2022 DIBK

Agenda for møtet

1. Problembeskrivelse og prosessen frem til nå
2. Hovedtrekkene i forslaget til ny byggevareforordning
 - Denne presentasjonen vil kun gi en introduksjon og beskrivelse av et utvalg av bestemmelsene
 - Dette er kun DIBKs forståelse av forslagene pr. 22.04.2022.
3. Innspill og spørsmål fra deltakerne

Problembeskrivelse

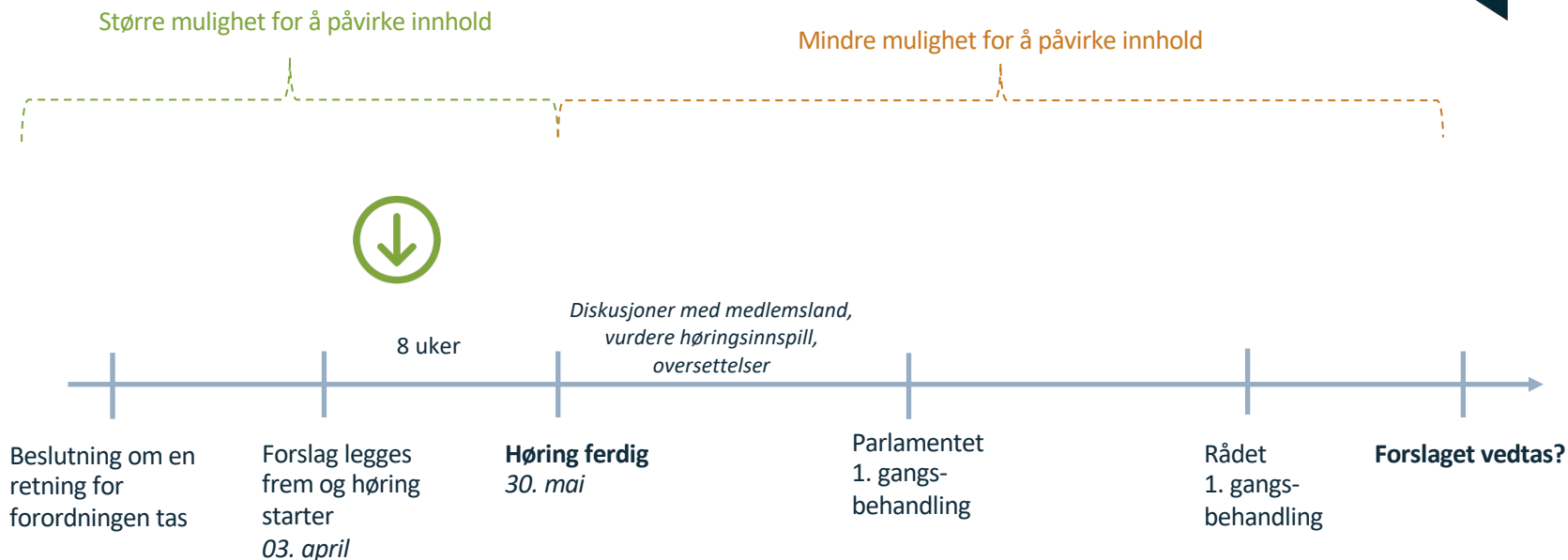
Hvilke utfordringer ønsker man å løse?

- **Høye kostnader** forbundet med utarbeiding av dokumentasjon
 - Ifølge en studie koster kravene i forordningen 0,6% - 1,3% av «total annual turnover» for bedrifter
- Ønske om økt fleksibilitet knyttet til utformingen av dokumentasjonen for å **imøtegå informasjonsbehovet til bestillere**
- **Ulik tolkning og implementering** av forordningen i nasjonalt regelverk
- Diskusjon knyttet til enkelte medlemslands ønske om å regulere visse typer egen-skaper – **åpne opp for nasjonal regulering av byggevarer** i større grad
- **Treghet i standardiseringssystemet** og ved utvikling av mandater
- I større grad **promotere bærekraft** i byggebransjen

Kort om prosessen frem til nå

- Kommisjonen startet [en evaluering](#) av byggevareforordningen (2016)
 - Økonomiske vurderinger og dialog med bransjen om ulike elementer av byggevareforordningen (EOTA, SMEs, standardisering osv.)
 - Sendte ut [en høring i april 2018](#) for interessenter om fremtiden til byggevareforordningen
- Kommisjonen har skissert flere [ulike retninger](#) for byggevareforordningen
 - Kommisjonen har hatt en dialog med bransjen om de ulike alternativene
 - DIBK utarbeidet en [samfunnsøkonomisk analyse](#) av de ulike alternativene
 - Kommisjonen sendte ut [en høring september 2020](#) om revisjonen av byggevareforordningen

Hvor i prosessen er vi nå?

Statistikk

- ca. 90 % av regelverket vedtas etter 1. gangsbehandling
- Gj.snitt 18 mnd. behandlingstid i Parlamentet og Rådet

Hovedtrekkene i forslag til ny forordning

Hovedpunkter

- Forordninger gjennomføres ord for ord – lite nasjonalt handlingsrom
- Innholdet i forslaget:
 - «Explanatory memorandum» - gir kontekst og historikk
 - Fortale (s.17-34) - kan sammenlignes med norske forarbeider
 - 94 artikler og 14 kapitler
 - 7 vedlegg
- Aktørene må vite mer om produktene og synliggjøre mer om produktene
- Strengere krav til hele produktets levetid

Hovedtrekk i ny forordning

MILJØ OG BÆREKRAFT

DIGITALISERING

MER SPESIFIKKE OG
DETALJERTE JURIDISKE
FORPLIKTELSER

Miljø og bærekraft

Bærekraftige produkter

- Europakommisjonen presenterte 30. mars 2022 en pakke med lovforslag og initiativer for å fremme bærekraftige produkter og bærekraftige produktvalg. Pakken består av:
 1. Forslag til en ny økodesignforordning som vil fremme produkters bærekraft
 2. Sektortiltak rettet mot byggevarer, som er produkter med betydelig innvirkning på klima og miljø. Ny byggevareforordning skal være i samsvar med ny økodesignforordning og Digital Product Passport.
 3. Tiltak for å styrke forbrukerdeltagelse i den grønne given, gjennom å forbrukere tilgang til relevant bærekraftsrelatert informasjon og bedre beskyttelse mot urimelig handelspraksis.

Krav til brukte produkter

- Kravene i forordningen gjelder for brukte produkter (art. 2):
 - som importeres fra et land utenfor EU/EØS-området
 - hvor den tiltenkte bruken er endret
 - hvor den tiltenkte bruken er uklar
 - som har gjennomgått en omfattende transformativ prosess
 - som en aktør ønsker å deklarerer ytterligere egenskaper for enn det som tidligere er deklart
- Mulighet til å lage en modifisert ytelseserklæring for ombrukte, resirkulerte og overskuddsprodukter (art. 12)

Miljøforpliktelser for produsenter av nye produkter (art. 22)

- Deklarere miljøegenskaper (livssyklusvurderinger knyttet til klimaendringer er obligatorisk)
- Designe og produsere produkter og innpakning på en miljøvennlig måte
- Fortrinnsvis bruke resirkulert materiale – det kan komme minimumskrav til bruk av resirkulert materiale i harmoniserte tekniske spesifikasjoner
- Forhindre for tidlig foreldelse av produkter (bruk og kast)
- Designe slik at produkter kan enkelt repareres, renoveres og oppgraderes
- Lage instruksjoner for hvordan man reparere produktet
- Lage reservedeler for produktet (10 års perspektiv)
- Designe produkter slik at de kan gjenbrukes, reproduseres og resirkuleres
- Lage instruksjoner om hvordan produktet kan resirkuleres eller annen informasjon som er viktig for gjenbruk
- Ta imot overskuddsprodukter

Nytt system for kontroll av byggevarer (se annex V)

Dagens forordning	Forslag til ny forordning
System 1+ Produktsertifisering	System 1+ Produktsertifisering
System 1 Produktsertifisering	System 1 Produktsertifisering
System 2+ Sertifisering av produksjonskontroll	System 2+ Sertifisering av produksjonskontroll
System 3 Laborrietesting	System 3+ Vurdering av bærekraft
System 4 Egen deklarerer	System 3 Laborrietesting
	System 4 Egen deklarerer

Nytt grunnleggende krav til byggverket (se annex I)

Dagens forordning

1. Mekanisk motstandsevne og stabilitet
2. Brannsikkerhet
3. Hygiene, helse og miljø
4. Sikkerhet og tilgjengelighet ved bruk
5. Vern mot støy
6. Energiøkonomisering og varmeisolasjon
7. Bærekraftig bruk av naturressurser

Forslag til ny forordning

1. Mekanisk motstandsevne og stabilitet
2. Brannsikkerhet
3. Hygiene, helse og miljø
4. Sikkerhet og tilgjengelighet ved bruk
5. Vern mot støy
6. Energiøkonomisering og varmeisolasjon
- 7. Farlige utslipp til utendørs miljø**
8. Bærekraftig bruk av naturressurser

Digitalisering

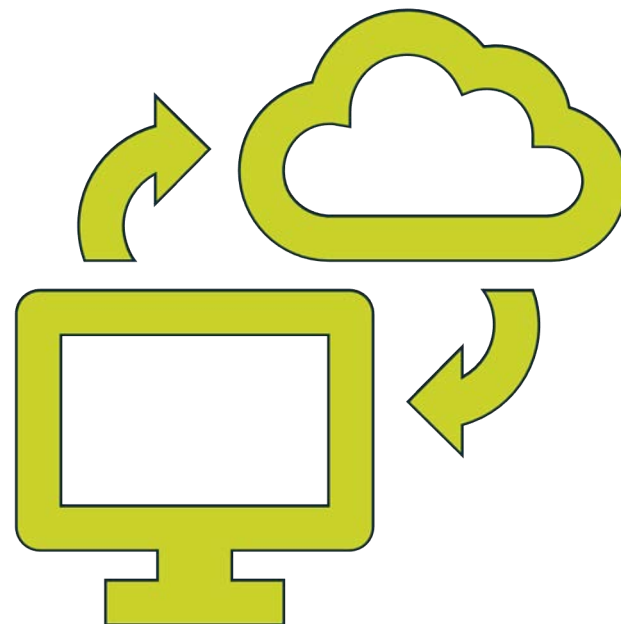
Digitalisering

- Forslaget til ny byggevareforordning skal bidra til å nå målene for den grønne og digitale omstillingen for å skape en moderne, ressurseffektiv og konkurransedyktig økonomi.
- Digitalisering vil bidra til å redusere de administrative kostnadene. All informasjon og dokumentasjon kan behandles digitalt, f. eks gjennom Digital Product Passport (DPP), og produktdokumentasjon kan dermed lagres, deles og gjøres tilgjengelig digitalt. Det vil føre til større åpenhet i omsetningsleddene, og dokumentasjonen kan lagres i digitale loggbøker for byggverket, og kan benyttes til beregninger etter annen lovgiving, som f. eks økodesignforordningen og bygningsenergidirektivet.

EU byggevare database eller system (art. 78)

- Uklart hvordan dette skal se ut
- Database for byggevarer eller et system som skal gi tilgang til produktinformasjon (spesielt ytelseserklæring, samsvarserklæring og bruksanvisninger)
- Produsenter skal laste opp produktdokumentasjon til en EU-produktdatabase (art. 21)
- Skal så langt som mulig bygge på «Digital Product Passport»

Mer spesifikke og detaljerte juridiske forplikelser

Hva er en byggevare?

– Definisjon i art. 3 (1)

«any formed of formless physical item (...) produced for incorporation in a permanent manner in construction works»

– Forordningen fremhever at følgende produkter er inkludert (art. 2):

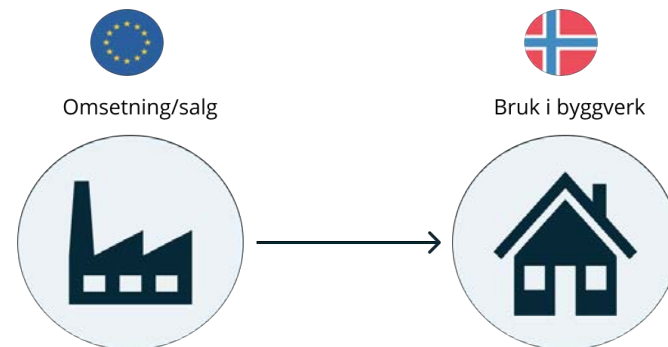
- 3D-dataset og materialer til 3D-printing av byggevarer
- Byggevarer som produseres på byggeplassen
- Sentrale bestanddeler av byggevaren og
- Andre bestanddeler av byggevaren hvis produsenten ønsker å dokumentere det etter forordningen
- Byggesett/byggedeler/moduler som er dekket av en harmonisert teknisk spesifikasjon eller EAD
- Prefabrikkert enebolig med mindre enn 180 m² gulvareal

Økonomiske aktører (kap. III)

- Produsenter
- Importører
- Distributører
- Autoriserte representanter
- Tjenesteleverandører, meglere, nettmarkedsplasser, nettselgere, nettbutikker og nettsøkemotorer
- Tjenesteleverandører av 3D-printing og leverandører av former, datasett og materialer som brukes til 3D-printing
- Aktører som avinstallerer eller håndterer brukte produkter for ombruk eller reproduksjon

Harmonisert sone (art. 7)

- I den harmoniserte sonen kan medlemslandene ikke innføre ytterligere produktkrav.
- Formålet med å fastsette en harmonisert sone er:
 - Bidra til en felles forståelse og gjøre regelverket mindre fragmentert
 - Ivareta medlemslandenes behov ved utviklingen av harmoniserte tekniske spesifikasjoner, se art. 7 (3)
- Kravene her kan påvirke nasjonalt regelverk (TEK og SAK)

Standarder (kap. IV)

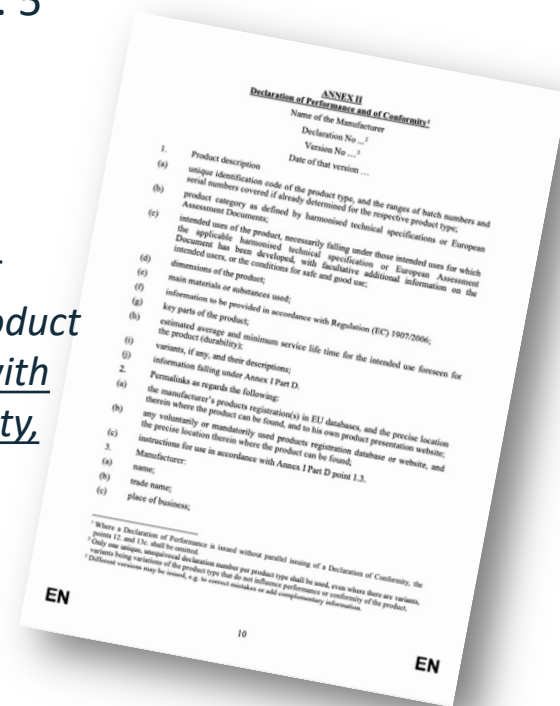
- Kommisjonen ønsker å ha en reserveløsning i de tilfellene, hvor CEN ikke kan levere harmoniserte standarder som kan publiseres i Official Journal
 - Nye myndigheter for Kommisjonen – begrense omfanget eller overstyre mangelfulle standarder
 - Bygger på kravene i standardiseringsforordningen – prosedyre for å komme med innvendinger mot standarder
- Skille mellom:
 - Harmoniserte standarder som er obligatoriske å bruke
 - Frivillige standarder som kan brukes til å bekrefte samsvar

Ytelseserklæring - Declaration of Performance (DoP)

- Krav til innholdet fremgår i art. 10 og vedlegg II
- Unntak fra krav til ytelseserklæring (art. 10)
- Modifisert ytelseserklæring for enkelte produkter (art. 12)
 - Brukt produkt
 - Resirkulert/gjenvunnet produkt
 - Overskuddsprodukt
- *“3. By drawing up the declaration of performance, the manufacturer shall assume responsibility for the conformity of the construction product with such declared performance and becomes liable in accordance with Union and national laws on contractual and extra- contractual liability, and this even where it did not act negligently....”*

Samsvarserklæring - Declaration of Conformity (DoC)

- Erklære samsvar med produktkravene som det er vist til i art. 5 (1) og (2).
- Ytelseserklæring og samsvarserklæring skal kombineres i én erklæring «Declaration of performance and conformity»
- *“3. By drawing up the declaration of performance, the manufacturer shall assume responsibility for the conformity of the construction product with such declared performance and becomes liable in accordance with Union and national laws on contractual and extra- contractual liability, and this even where it did not act negligently....”*

CE-merking (art. 16 og 17)

- Skal trykkes på hoveddelen av produktet
- Enklere format
- Deler av CE-merket kan være elektronisk (permalink)
- Konkurrerende merking av produkter er ikke lov (se art. 18)

Kommisjonens muligheter til å lage utfyllende bestemmelser

- Utvidede rettigheter for Kommisjonen til å lage utfyllende bestemmelser til forordningen, f.eks.:
 - Art. 5 – spesifisering av produktkravene i vedlegg I
 - Art. 8 - kan lage bestemmelser om forrang hvis kravene i forordningen sier noe annet enn andre EU-regler
 - Art. 74 – Kommisjonen kan sette minimumskrav til tilsyn
 - Art. 78 – opprette en europeisk database for byggevarer
 - Art. 84 – etablere bærekraftskriterier som er anvendelig på offentlige anskaffelser

Markedstilsyn og håndheving (kap. VIII)

- Mål: Forslaget skal gi økt etterlevelse av regelverket og styrke markedstilsynet.
- Kommisjonen kan fastsette krav til bemanning i markedstilsynsmyndigheten, og krav til antall tilsyn og hvilke produkter det skal føres tilsyn med.
- Kommisjonen vil opprette portal, hvor alle kan levere inn klager til Kommisjonen for på brudd på forordningen.
- Forslaget angir prosedyren for markedstilsyn for byggevarer som ikke oppfyller kravene. Myndighetene starter undersøkelse og markedsaktøren er forpliktet til å samarbeide. Hvis det påvises brudd, fastsetter myndighetene tiltak. Videre skal myndigheten informere offentligheten, Kommisjonen og andre medlemsstater.

Markedstilsyn og håndheving (kap. VIII)

- Kommisjon har også mulighet til å vurdere om det nasjonale tiltaket strider med forordningen.
- Kommisjonen vil kunne organisere felles markedstilsyn og testprosjekter for medlemslandene
- Markedstilsynsmyndighetene kan kreve utgifter til produkter, inspeksjon og fysisk testing dekket for produkter som ikke oppfyller kravene.
- Varekontaktpunkt for byggevarer (PCPC) videreføres. Varekontaktpunktet skal informere aktørene om nasjonalt regelverk, og er ikke begrenset til byggevarer, som er dekket av en harmonisert teknisk spesifisering.

Avsluttende bestemmelser

– Overgangsbestemmelser (art. 93)

- Bestemmelser om gyldigheten av
 - Utpekinger av tekniske bedømmelsesorgan og tekniske kontrollorgan
 - EADer
 - Sertifikat og testrapporter fra tekniske kontrollorgan og ETAer

– Ikrafttreden (art. 92 og 94)

- Forordningen trer i kraft i EU 20 dager etter publisering i Official Journal – for å gjelde i Norge må den først tas inn i EØS-avtalen
- Dagens byggevevareforordning skal trekkes tilbake 1. januar 2045 (endelig utfasing?)

Innspill og spørsmål

Proessen fremover

- Høringsfristen er 30. mai (?)
 - Alle interesserte kan gi innspill – også norske
 - Hvis det er forhold som har særlig betydning for norske interesser og som Direktoratet for byggkvalitet bør være oppmerksomme på, ber vi om å bli informert på post@dibk.no.
- Vi kommer til å sende ut en kort undersøkelse (maks 5 spørsmål) om noen dager
 - Brukes til å vurdere prosessen fremover med bransjen
- DIBK kommer til å følge prosessen med forordningen tett
 - Kontakt med bransjen, departementet og andre land
- DIBK sender jevnlig ut ut e-poster om det europeiske arbeidet
 - Meld deg på e-postlisten til DiBK ved å sende en e-post til mav@dibk.no

Spørsmål?

Kommentarer?

Innspill?

Kan også sendes til post@dibk.no etter møtet, og merkes «Innspill til revisjon av byggevareforordning»

www.dibk.no

Takk for oppmerksomheten!

Følg oss på: